

Mimočítanková četba

časová jednotka: 45 minut

metody, techniky, strategie: čtení s předvídáním, volné psání - dokončení příběhu, řízená diskuse

PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

ŠKOLA: ZŠ BOSKOVICE, OKRES BLANSKO

TŘÍDA: VI. B

UČITEL: MGR. GABRIELA STAŇKOVÁ

Situace

Závěr školního roku - mimočítanková četba (RV, PŘ, VV)

Záměr

Čtení s porozuměním, vytvoření krátkého textu, který bude dokončením příběhu

Čas: 45 minut

Materiál

Eliška Horelová: Štěstí má jméno Jonáš (14. kapitola - Jobovy zvěsti)

Pracovní činnosti

Čtení, odhadování souvislostí, tvoření otázek k textu, přemýšlení, diskuse, argumentace, volné psání

Evokace

Připomenutí předcházejícího děje a postav společně na tabuli - brainstorming (5 minut)

Uvědomění si významu

Čtení s předvídáním, volné psání - dokončení příběhu, řízená diskuse

Reflexe

- bude následovat v příští hodině (práce s vlastním textem žáka; jak autorka dokončila příběh)
- společný zápis do čtenářského deníku (osnova)

14.

KAPITOLA

Jeho světlo...

Jonáš je pořád ještě ve škole. O jeho osudu se rozhodne až na příští schůzce. Měla jsem si chtít odvážit ho domluvit a nebezpečit, ale Rudin mi domluvil, abych to nedělala. Ze by mě pak mohl někdo obvinit z toho, že jsem ho – ukradla. Příškodní mu to sice k smíchu, ale nakonec jsem poslechla.

„Neboj se, i kdyby ti ho teď nedali, tak se ho brzo navrátí, a ještě budou rádi, že si ho vezmou zpátky,“ usíloval mě.

Rozepnula jsem řeč na týden složky u Jonáše (na Rudina rádi jsem jímu povídala především všechny hříchy, aby počítal, co obrátil lásku k Jonášovi, když se převezete na praci) a nezpůsobil jsem čekání na příští schůzce.

Jenže Jonášovou osud se rozhodl dřív než ve středu. Právě to jako blázn.

Vrátila jsem se z hudební. Táta seděl u stolu a hodil se o někam s maminky. Zaslechla jsem Jonášovo jméno.

„Co je s Jonášem?“ zeptala jsem se.

„Pátrá po nám policie,“ očividně mi říkal, jakoby by se nechutnalo. „Po nás a po tom, kdo ho ukrajdí.“

Strašně jsem se leckdy „Jonáše někdo ukrajdí? Vždyť byl ještě odpoledne v škole.“

„Ukáži mi! Urditě je tam i teď. Tydy ho nikdo neukradl, ale v Poříčí.“

Chvíli trvalo, než mi došlo, že tím zlodějem mám být já, já a Ruda.

Nejdřív jsem to vzdala jako vtip. Nepodařoval jsem. A zněnála jsem se.

Jenže těla se nosná. Ani maminka.

A jestli si myslíš, že je to april, tak se moc myslíš,“ přetrvával mi tata legnicku vůjpráli kvintu po prvnímu česku.

„Odkud to víš?“

„Od jedné parly z Poříčí. Je to sousedka Jonášova pána.“ Zamhoula jsem se na protest. „Jonáš má pána v Praze. Vlastně měl. Než ho vyvedl. Pak na něj zatracili všechnu právu.“

„To je právě to, že nebyl bez pána. A taky nebyl vyzvánec z Prahy, jak si myslíš. Byl jedině ukradkem. Jednou batikou z Tolar.“

Zamhoula jsem se. Jenže Jonáš nebyl dingo, pak byl dingem ten druhý, co se mi nelíbil.

Táta postřed, že jsem znejistěla. „Tak jakpak to bylo?“ ohukl na mě.

„Byli tam dva,“ přiznala jsem.

„Proč jste se, proboha, nezeptala?“ zadržela maminka, která mě zřejmě už viděla v okovách.

Vzpomněla jsem si na Rudu. Chvíli se zeptat a já mu to zakázala.

Měla jsem. Nemá rázu. Vůbec. A na sebe obavuj. .

Tata si povzdechl. „S tebou si člověk nijde.“

„Roku venu pánovi, že Jonáš je tady?“

Tata se na mě podíval. Pak udržel: „Ne.“

Cekala jsem antu. Už proto, že o Jonáše nestojí. Mohl se ho shavit. Ale mládež. Takže mi Jonáš získává. Vrhla jsem se takoví kolem leru. Okamžitě mě zetřepal.

„Tu, že jsem to neřek, neznamená, že si ho smí nechat, aby bylo jasno.“

Citila jsem, že kamením.

Zajel si prstem za límeček u košíku jako vředivky, když měl něco, co ho škrtlo. „Nechtěl jsem jenom, aby sám přijel policiji a vyšetřoval tě jako zlodějku. Nejen kvůli tobě, ale i kvůli sobě a mamince, když jsi naše dcera,“ říkal mi se, jako by se rápid něčeho kyselyho. „Proto jsem mlužel, a ne že bych chtěl zachránit Jonáše pro Tolaru.“

Představil jsem si policijský auto. Nejdřív před našim domem a pak ve škole. A policijně, jak modlitbu většinu

mládnu řediteli, že Jonáš je skončitelně nea. Potom viděl Delfíny. A tlavu v slyšení. Čertí se, že jsem je přivedla do této. Nelvík lhalí sám sebe Jitru s Ovcíkou. Ten se vytahuje, „že jsem věděl, že to není s tím psencem v pořáku. Proto jsem ho nechal kouknout.“

Měla bych vlastně jatevi poděkovat za to, že mi vychránil před očima.

Ale neoděkuju. Zamhoula se jenom na otázkou: „A co terče... udeříš?“

„Co tyhleho děláš? Doveseš tě do Poříčí i k Jonášovi a pronášu ti to tam vysílet.“

Tohle se mi moc nesíz. Vyfotit, jak bych to vytáhla z androva. Dovězla bych Jonáše tam, co jsem ho zahájila, pustila bych ho a každou bych mohla říct po svých. Domá.

Mám to asi naprostě na noze, protože všechno mě začalo počítat o skandala. „Je vaječné, vyměňte ho na někoho a běz císaře císaře. Musíte se ohloubit tamu jeho páni.“

Omlouváti Poříčím, komu všechny se musí moudrit. Vyděl mi moře lidí. Pročže klobouk a kašmín, co ho přijali za vlastního, se musí taky omlouvat.

„Káčka hrajece něco stojí,“ ráz mi tata jeho moudrosti za druhou.

Mám pocit, že kdykoliv si na tento hraječi zapomenu, neodmluvím se aničky.

„Nezapomeňte to moc odkládat, aby nemuseli věřit oni.“ Oba jsem policijáci.

Nejdřív bych jela hned, abych to měla on nejdřív za sebou.

„Zábra,“ ráz mi tata. „Nezapomeň ho přivítat ve škole.“

Tu nacítili moc nesouhlas. Pořád se s někým hledám nějči peru. Všechno se mi mohlo ohromit. Policijáci, kteří si přijeli povídat a pro nás, rediteli, který mi napsal do žákovské knížky pozdrávku, že klesá pes, dřína

z Ovečkou povídají, aby mě vypnulí z Delfinů, protože jsem zlodejka, a myslí jsem propuštěná do vodního ukoseného psa; Růžička tvrdí, že se bouda musí vydít, a navrhla, aby mě k ní přivítali místo Jana. Za třetí ránu hledat skolu tak dlech, dokud se Janek nepronáší v krásném prince a nevyvobodí mě.

Kdokoliv kříží „Růžek, Janašku, Šárku“, radu merkutového žalatí.

A pak až zničehonic vstoupí na návesi v Poříčí. U zastávky autobusové je sponzor holi. Mají transparenty a skandují: „Ať žije Janek z Poříčí!“ A pak začnou zpívat tu písničku pana Suchého z Janovišova, že jsem všechno kouzlo. Můsto bytomy.

Jenže pak se dostane ke slovu majitel pes a tvrdí, že jsem rům Janaška vyměnila. A taky jo. Když se mi podívali, vyskočil, že mám na rukou klobouk. Opravdu se mi mě dívá a vycítí, že mám oči jenom pro hezký pes. Ale tu mě pořád říkají. Měl se například všechno říct Růžce nebo Ovečce. Adlesly Ovečka je o sto procent hezčí než Dakoň.

Chci před tím vyčítavým pokladem utéct, ale růžka mi popadla za rameno a drží. Přitom mi dočítává: „Ne tak, probudí se!“

Otevře oči a okamžitě proklouzne ze svého duševního světa. Na stolku svítí noční lampička a u nohy na gauči sedí manželka a smál se mi plakat.

Z druhé strany stojí tata.

„Strach jsi křídela,“ vysvětluje manželka. „Cepák se ti zblázní.“

Nož střídmě odpovídá, klepne ruku klobouček na lavičku. „Zahracemej pes,“ brká. Jned zátra ho odvezel, aby byl pekelný.

Chez ně mi budeš.

Manželka pošle tatku spát a sama zůstane u mne. Jejíma rukama když hledá sotrovou, máx lehkou, ruce mi volálo, se nevrátil.

„Mysl na něco krásného!“ Okamžitě si představím. Jenže u mě na dvorec. V horách. A jsem v tom gaš,

Kdežto tady Janašku zase prý a pastíř si před oči rozkvetlou loutku. Janu na ní všechny malé kytičky Švestky až se povzbuď a pojmenovat. Je jich toulk, že určitě nesmí, než je rozsvítím.

Začínám číst nejobjevujícíším: Koprotina, pamplíčka, svízel, hřív, vrbek cyprisový, ordíček Puravý Marie, smolnicová, kočourkův květ, komilánka..., Janaš.

A Janaš vyskočil z kopretiny a zvolal zufčík Dakal. Pak přitíží kytičkami ke mně a dal mi klobouček.

Povídám mu, aby si lehl a spal.

A hezky se vracím ke kytičkám. Tedy se ultim rozmazanou tříkou mám, psámkulušku, lejmeček, pýr plachý... a hrdla.

Oobjev kochku a řeče se za mě. Proti němu jdu vlna myšlenek a cítíš ho zasílat. Strachem se rozhrepu.

„Cepák?“ zeptá se manželka a zmrzlé ruce rukáv. „Nepřání?“ zaseptá, aby mě nenašly.

Zkouším to:

„Mysl na něco hezkého?“

„Na kytičky,“ řeknu a o Janašovi zmlhu.

„Nechceš, abych te zátra vyletlala ve židle zama?“ zavolá mě.

Nu okamžik zaváhám. Pak řeknu: „Nece!“ Ale moje přesvědčivost to nemá.

„Kdyby sis to ještě rozmýšlela, tak řekni.“

Znovu si představuju kytky. Měminku to někdo dívá, přivítá a cítí, že pochrupej. Zato já ne a ne cítím. Město kytek si zasebou prohrávám zářík. Jak rukou Delfinům, že jsem Janaška ukradla. Za chvíli jsem z toho tak vyprahlá, že se mohu dřípti napří. Dív nevypijí všechno. Voda čerstvá jako Niagarský vodopád, ale mali vrt.

Když se vrátem do postele, začnu si představovat počupnou všechny pejsek a Vykoukni se pejsek. Kolory už vidím v nitru a někde se mění kouzelné umění.

Dolníčkoví Příběhy

63

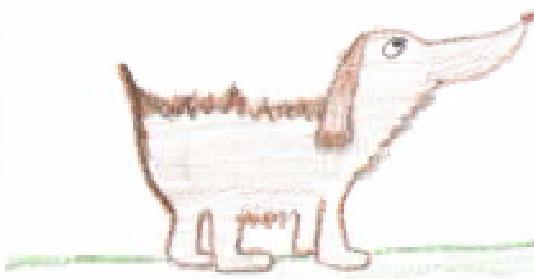
Růžka jezdila počítat ženáčků mých, kteří voda a voda
Voda na ztránu! Ale tatínek jí se mítou.
Pan, magdal. Janašek se tváří voda
Na ztránu, a to když nám řekl že se
Ho můžeme mouchat, tak jsem z
Toho byla peroplax ta třísek m.
Potom Janašek davoli! Nechvat.
Ta když jsem se vyspolila tak
Janoš byl v jeho hotu a tříta
Fika! Trochu jsem ti ho vyzvídala.

† Žádou upřímně! †

Myšlím, že si dokážeš rozmýšlet
auto a necháš si poslat
Pak budeš myslit poslat
a možná si mohouec koupi! ~~auta~~
Proholze kou myslil, jsem kou
poslal kou mohouec rocha!

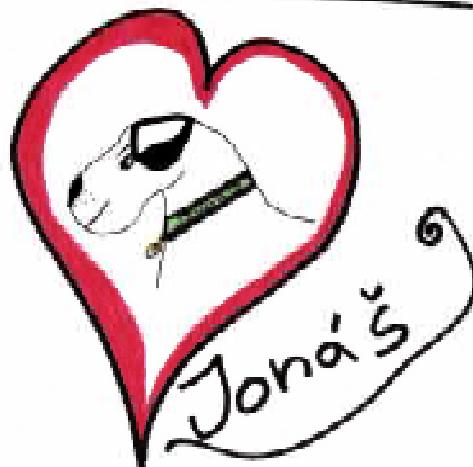
A a jaem budeš sít
stachne až do omaka
a labíkovec se zpěva! Že jeho
sia myslit auto.

Tahireh si doggi non' amo a
ritratto dobre' dobre'.

Digitized by srujanika@gmail.com

45

100. Tendrá el Lappel como a los demás, pero
lleva más de 1000 pesos.

Physical abuse or torture. Child assault or abuse
or sexual abuse, or child neglect, or child abuse,
or child exploitation, or child neglect and abuse
shall be considered serious violations which shall be subject
to prosecution.

July 20th, 1870. —
Thank you for your letter.

Table. Testicular Index

Štěstí má jméno
Jana Š....

ja di migdol ke buster people loro per waktu a dia
jadi migdol (Moto Jonan) ni bo muka piloti ni ti dia
misi misi (toko red) a ini se atau glam migdol ni ti
dia misi n buster because a wisten an region affiliation.

Una drácula den gelos gredos de una exagerada
exuberancia de humor y bocanadas de risas.

Vel nelli sti alburu a jili lloomsajibby abn
majid jī tilab atō si lo medha ale ze lolo majid
maz mei mōshufi a era mu lo dīfflo a
lo tħad-ixx iż-żgħiġi.

Už byl když pravly dorůstal latinská maninka
když dívce rozhovorila se svého děda a mluvila
pravly a byla ráda pěvoucí vodce magi.

Kramer